

Závěr nebo začátek?

„Již jsem dokončil dílo ... věčná bude má pověst a jméno mé nezničitelné.“

(Epilog Ovidiových *Proměn*)

Zrcadlo řeckých a římských bohů

V sale terreně se setkáváme s postavami římských bohů, kteří ovšem mají své protějšky a předchůdce v řeckých bozích:

Řecko	Řím
Persefona	Proserpina
Démétér	Ceres
Hádés	Plútón
Afrodita	Venuše
Zeus (2. <i>pád Dia</i>)	Jupiter (2. <i>pád Jova</i>)
Rhea	Ops
Kronos	Saturn
Hermes	Merkur
Dionýsos	Bakchus

Malý slovníček pojmů

Alegorie – znamená řecky doslova „říci jinak“. Ve výtvarném umění se zpravidla jedná o dílo, jehož viditelná podoba má vypovídat o něčem jiném, neviditelném. Vlastní smysl je skryt a k porozumění je třeba nalézt nějaký klíč. Například postava v sale terreně s vinařským nožem a sazenicí je alegorií zahradnictví.

Alchymie – věda vycházející z nauky o příbuznosti a přeměnách látek zaměřující se na proces zdokonalování přírody.

Caduceus – (též Merkurova nebo Hermova hůl) tvoří dva hadi obtáčející hůl směrem vzhůru. Symbolizuje tvořivost a tajemství universální rovnováhy. Harmonie roste vztahy různých věcí, které jsou vzájemně v protikladu. Například: na světě je dobře tam, kde svítí sluce, ale také prší.

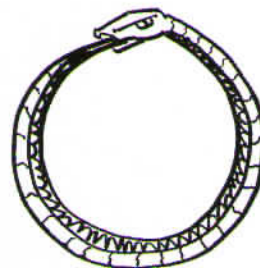
Freska – je nástěnná malba zhotovená na vlhké omítce. Název **freska** pochází z italského al fresco („na čerstvo“) – v protikladu k al secco („na sucho“).

Mozaika – je plošná výzdoba sestavená z drobných kostek, hranolků nebo kolíčků, kamenných, později skleněných, upevňovaných do měkké omítky.

Symbol – je poznávacím znamením. Naznačuje to, co není vnímatelné smysly. Například snubní prsten – kroužek na prstě – symbolizuje manželství.

Štuk (z ital. stucco) – je směs z jemného písku, vápna, případně sádry nebo cementu, která se užívá na svrchní vrstvu omítky. Umožňuje vytvářet pomocí nástrojů nejrůznější plastické ornamenty.

Uroboros je starodávný symbol, který zobrazuje hada nebo draka požírajícího svůj vlastní ocas. Naznačuje, že každému konci odpovídá nový začátek. Symbolizuje nekonečně plynoucí čas.

MEZI PROMĚNOU A STÁLOSTÍ: SALA TERRENA ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU V KROMĚŘÍŽI – PRACOVNÍ LISTY PRO II. STUPEŇ ZŠ.

Text a koncepce: Mgr. Petr Hudec, Ing. Lenka Křesadlová PhD., ilustrace: BcA. Vilém Čech, grafická příprava: Studio 5, v.o.s. Vydal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Kroměříž v roce 2013. Pracovní listy vznikly v rámci projektu *PROMĚNY* – didaktické využití a prezentace památek zahradního umění Květné a Podzámecké zahrady v Kroměříži, památky UNESCO, který byl realizován s finanční podporou Ministerstva kultury prostřednictvím programu Podpora pro památky UNESCO. Správnost odpovědí na otázky lze ověřit na webu: www.nczk.cz